

Jaarverslag AVINED 2025

Binnen de stichting AVINED werkt de pluimveesector samen aan een sterke en toekomstbestendige pluimveevlees- en eierbranche. Door samenwerking kunnen we kansen benutten, risico's beheersen en de sector veerkrachtig en gezond houden. AVINED ondersteunt de sector met kennis, advies, kwaliteits- en monitoringsprogramma's, bij dierziektebestrijding en met initiatieven die bijdragen aan de voedselvoorziening en een duurzame en succesvolle toekomst.

1. Diergezondheid

Gezonde dieren, vitale sector

Gezonde dieren staan aan de basis van een vitale pluimveehouderij. Initiatieven om pluimveegezondheid en het dierwelzijn te verbeteren zijn van groot belang voor de sector en daarmee voor AVINED. Helaas was ook in 2025, met name in het najaar, de dreiging van vogelgriep groot. Helaas was het aantal uitbraken van vogelgriep in 2025 hoog; dertig op commerciële bedrijven en 6 bij hobbybedrijven. Primair is de overheid verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de bestrijding van vogelgriep, maar ook AVINED heeft hier in samenspraak met de sectorpartijen een rol in.

- AVINED informeert alle betrokkenen binnen en buiten de sector, tijdens en na uitbraken, over de actuele ontwikkelingen rond vogelgriep
- AVINED stelt hygiëneprotocollen op voor o.a. bezoekers, pluimveeservicebedrijven en voor het vervoer van (broed)eieren, (slacht) pluimvee en eendagskuikens
- AVINED is aanspreekpunt voor sector en overheid bij (individuele) knelpunten in de bestrijding

In 2025 werkte AVINED samen met het ministerie van LVVN en andere partijen aan maatregelen om als sector op de lange termijn weerbaarder te worden voor vogelgriep (Aviaire Influenza, AI). AVINED is medefinancier van een veldproef naar de werkzaamheid van vaccins die in 2025 is gestart. De praktische en financiële uitvoerbaarheid en het beperken van belemmeringen voor de handel zijn in deze pilot belangrijke onderwerpen. De resultaten van de pilot kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een toekomstige vaccinatiestrategie. Mogelijkheden om pluimvee structureel te vaccineren tegen vogelgriep zijn van groot belang. Naast het belang voor het pluimvee zelf, zorgt een hoge diergezondheids- en dierenwelzijn status voor een betere gezondheidsstatus van pluimvee, verhoogde kwaliteit van de producten, verbeterd bedrijfsrendement en betere exportwaardigheid.

Bioveiligheid

Bioveiligheid is een belangrijke factor in het behouden en verbeteren van pluimveegezondheid en dierenwelzijn. Pluimveehouders zijn sinds 2025 verplicht om in samenspraak met hun dierenarts een bioveiligheidsplan op te stellen als onderdeel van het bedrijfsgezondheidsplan. AVINED heeft in 2025 dan ook veel aandacht besteed aan het verbeteren van de bioveiligheid op pluimveebedrijven. Ook zijn pluimveehouders ondersteund bij het opstellen van een bioveiligheidsplan.

Andere pluimveeziekten en veterinair onderzoek

De pluimveesector monitort een flink aantal bedrijfsgebonden pluimveeziekten. Royal GD heeft een grote rol bij de uitvoering en aansturing van deze monitoring. AVINED werkte in 2025 met Royal GD aan een optimalisering van de monitoring. AVINED financiert en coördineert ook onderzoek naar deze pluimveeziekten, dat vaak door Royal GD wordt uitgevoerd. Zie voor meer informatie hoofdstuk 5 onderzoek en innovatie.

2. Dierenwelzijn

Het welzijn van pluimvee is een belangrijk onderwerp voor betrokken sectorpartijen, overheid en samenleving/NGO's. In 2025 heeft AVINED met de verschillende betrokken partijen inspanningen geleverd om de manier waarop pluimvee wordt gevangen en getransporteerd te verbeteren.

3. Antibiotica aanpak

Resistente bacteriën kunnen bij mens en dier voor problemen zorgen. Om resistentie te verminderen werkt de pluimveesector al sinds 2009 aan het terugdringen van het antibioticumgebruik, zonder daarbij de gezondheid en het welzijn van het pluimvee uit het oog te verliezen. In 2025 waren enkele speerpunten in de aanpak:

- Verlagen derde keus middelengebruik in de kalkoensector
- Verder verlagen van het colistinegebruik in de legsector
- Voortzetting van het beleid om bedrijven met een hoog gebruik van antibiotica aan te spreken en actie te laten ondernemen (via de IKB-schema's)

Het gebruik van antibiotica bij kalkoenen en vleeskuiken is in 2025 na jaren van daling licht gestegen. Bij vleeskuikens is de stijging zowel bij reguliere als bij trager groeiende kuikens te zien. De sector onderzoekt de oorzaak van de stijging. Er wordt onderzocht of er een verklaring is voor deze piek en of er additionele actie nodig is om de dalende trendlijn in 2026 weer te hervatten. Overigens is het gebruik van antibiotica in deze twee sectoren sinds de start van de aanpak met meer dan 80% gedaald.

In de legsector is het lage antibioticumgebruik, na enige stijging in 2024, afgelopen jaar weer gedaald tot ruim onder 2 DDDA. Ook het gebruik van colistine is afgenomen (20%). In de eendensector blijft het antibioticumgebruik zeer laag, onder 1 DDDA.

4. Salmonella-aanpak

De Nederlandse pluimveesector zet zich in voor salmonella monitoring, -beheersing en -bestrijding. Dit blijft belangrijk om de voedselveiligheid, exportpositie en afzet-/verwerkingsmogelijkheden te waarborgen. Ook in 2025 heeft AVINED hier een coördinerende rol in gespeeld. Samen met de sectorwerkgroepen, brancheorganisaties, overheidsinstanties en ondernemers in de pluimveesector is gewerkt aan het verbeteren van de aanpak en het verder verminderen van het aantal besmettingen in de sector.

4.1. EU-doelstellingen

Dankzij de inzet en betrokkenheid van de sector bij de aanpak van salmonella heeft de Nederlandse pluimveesector de EU-doelstellingen keer op keer behaald. Uit de voorlopige cijfers voor 2025 blijkt dat dit voor (groot)ouderdieren, vleeskuikens en vleeskalkoenen opnieuw is gelukt. Helaas is het aantal salmonellabesmettingen bij leghennen in 2025 ondanks alle extra inzet boven de EU-doelstelling uitgekomen, net als in 2023 en 2024.

4.2. Salmonella-aanpak in de legsector

Sinds 2023 heeft de Nederlandse pluimveesector te maken met een verhoogd aantal salmonellabesmettingen onder leghennen (m.n. S. Enteritidis). AVINED heeft in 2025 verschillende acties uitgevoerd om de voedselveiligheid op hoog niveau te houden en het aantal besmettingen te verminderen, waaronder:

- Het instellen van aanvullende maatregelen via een uitvoeringsbesluit voor IKB Ei (opfok) legbedrijven:
  - Verhoogde monsternamefrequentie voor legkoppels naar elke 8 weken (tot 65 weken leeftijd) of 4 weken (65 weken leeftijd en ouder)
  - Hygiëneprotocol voor bezoekers van pluimveebedrijven met een salmonellabesmetting
  - Toepassing van extra boostervaccinaties in de opfokperiode en tijdens de legronde
- Informatieverzameling en data-analyse over mogelijke oorzaken en risico's voor besmettingen (o.a. biosecurity, voer, ongedierte en gebruiksmateriaal)
- Afstemming met sector, dierenartsen, deskundigen en overheid over mogelijke oplossingsrichtingen en noodzakelijke maatregelen
- Communicatie richting pluimveehouders over (preventieve) maatregelen om salmonella te beheersen (o.a. via nieuwsberichten).

5. Onderzoek en innovatie

5.1. Onderzoeksprogramma 2025

Via de onderzoeks- en innovatieagenda pakt AVINED thema's en vraagstukken op die belangrijk zijn voor (de toekomst van) de pluimveesector. Pluimveehouders zijn via klankbordgroepen en adviescommissies nauw betrokken bij de uitvoering. Het onderzoeksprogramma van AVINED richtte zich in 2025 op actuele pluimveeziekten en actuele thema's binnen de preventieve pluimveegezondheidszorg. Veel onderzoeksprojecten zijn gericht op praktische (veterinaire) zaken en worden grotendeels door WUR en Royal GD uitgevoerd. Verder is in 2025 gewerkt aan projecten die zich richten op emissiereductie op de boerderij, een verdere verduurzaming van de sector en het verbeteren van dierwelzijn, zoals het project PPS vangen van pluimvee en tenenpikken bij vleeskuikenvaderdieren.

5.2. Communicatie over onderzoek

AVINED heeft in 2025 inspanningen geleverd om resultaten van onderzoeksprojecten gemakkelijker toegankelijk te maken voor pluimveehouders. Op de website van AVINED is veel informatie beschikbaar. Meerdere interviews en artikelen zijn gepubliceerd in agrarische vakmedia en de AVINED-nieuwsbrieven.

6. Mijn AVINED: Efficiënte dataregistratie voor pluimveehouders

Mijn AVINED is het centrale online platform voor de pluimveesector. Pluimveehouders kunnen hier alle wettelijk verplichte gegevens invoeren en terugvinden. AVINED gebruikt deze informatie om beleid goed uit te voeren, te volgen en waar nodig bij te sturen. Het systeem helpt pluimveehouders dus niet alleen met registreren, maar draagt ook bij aan een efficiënte en betrouwbare sector.

7. Kwaliteit en tijdige verwerking van I&R-gegevens

De kwaliteit van de I&R-registraties is de afgelopen jaren verbeterd en moet nog verder verbeteren. Het afgelopen jaar is er extra aandacht geweest voor verdere optimalisatie. Zo krijgen gebruikers nu vaker een waarschuwing als er mogelijk iets niet klopt, zoals een dubbele verplaatsing, teveel dieren voor de opgegeven stalcapaciteit of een verkeerd type levering. Daarnaast krijgt een aantal sectoren automatisch een melding als een verplaatsing te laat is doorgegeven of als een registratie niet logisch lijkt. Zo helpen we fouten sneller op te sporen en te voorkomen.

8. HOSOWO

HOSOWO staat voor: Hygiëne Onderzoek, Stal Onderzoek en Water Onderzoek bij pluimveebedrijven. De HOSOWO-regeling is opgenomen in de schema's IKB Ei en IKB Kip.

De Adviescommissie HOSOWO heeft zich beziggehouden met de verdere professionalisering van de regeling. Zo zijn er een klachtenreglement en reglement voor de Adviescommissie gepubliceerd.

9. QS

Pluimveehouders die deel willen nemen aan het Duitse kwaliteitssysteem Qualität und Sicherheit (QS) kunnen dit regelen via AVINED als QS Bündler (coördinator). In 2025 heeft AVINED deze dienst voortgezet zoals de leden dit gewend zijn. Het ledenaantal is ongeveer gelijk gebleven met voorgaande jaren.

10. Inning retributies Nationaal Plan Residuen eiersector

In 2025 zijn de kosten die de NVWA in 2024 heeft gemaakt voor het Nationaal Plan Residuen eiersector gefactureerd. De NVWA heeft de uitslagen van de analyses gedeeld en daaruit bleek dat geen van de geteste stoffen is aangetroffen. Door de inning voor het NPR eieren te koppelen aan de facturatiestromen van AVINED wordt een efficiëntievoordeel voor de sector bereikt.

11. Meldpunt IKB

Opvallende zaken of (vermoedens van) onjuist of afwijkend handelen kunnen (anoniem) gemeld worden bij het Meldpunt IKB. In 2025 zijn hier meerdere meldingen binnengekomen. Deze meldingen zijn opgevolgd en afgehandeld.

12. IKB Ei

IKB Ei: doelmatig, smart en relevant

IKB Ei zorgt voor onafhankelijke kwaliteitsborging en ontzorgt deelnemers. Vertrouwen is essentieel als het gaat om voedsel. Consumenten zijn kritisch, niet alleen over de kwaliteit van hun voedsel, maar ook als het gaat om de productiemethoden. IKB Ei is een solide systeem om het vertrouwen in eieren hoog te houden en te versterken. In 2025 is samen met het CCvD IKB Ei en de Raad van Beheer IKB specifiek ingezet op de onderstaande onderwerpen.

1. IKB Ei doelmatig

Het reguliere schemabeheer is uitgevoerd conform ISO 17065 en Ketenborging.nl. COKZ heeft het aangepaste toezicht op IKB Ei-erkende legeindbedrijven voortgezet. Hierdoor krijgen IKB Ei legeindbedrijven minder vaak een controlebezoek van COKZ dan legeindbedrijven die niet aan IKB Ei deelnemen.

2. IKB Ei relevant

In 2025 bestond IKB Ei 30 jaar en dat werd aangegrepen voor het actief onder de aandacht brengen van IKB Ei bij bijvoorbeeld retailers. Dit is gelukt door middel van de uitgave van een tijdschrift rondom de Wereld Ei Dagen, de nieuwe stalborden en de vernieuwde IKB Ei-website. Voor IKB Ei is een nieuw logo ontworpen, is de website vernieuwd en is de huisstijl aangepast.

3. IKB Ei smart

De controleprestaties van deelnemers worden geanalyseerd. Op basis daarvan vindt bijvoorbeeld meer uitleg over voorschriften plaats of worden voorschriften verwijderd of verduidelijkt. Daarnaast is er gewerkt aan het beter informeren van consumenten over IKB Ei, onder andere via platforms als volgmijnei.nl en de vernieuwde IKB Ei-website. Het behouden van een hoog deelnemerspercentage was dit jaar een ander belangrijk aandachtspunt.

4. IKB Ei markt

Met het Programma Monitoring Kritische Stoffen IKB Ei is ook in 2025 ingesprongen op mogelijke risico's, monitoring, voorlichting en bewustwording. Enkele overschrijdingen van polaire pesticiden, die via dit programma gevonden zijn, zijn conform de IKB Ei-voorschriften door de betreffende deelnemers gemeld bij de NVWA. NVWA heeft de meldingen opgevolgd.

Eieren		
Stofgroep	**Aantal analyses**	**Aantal niet- conform**
Verboden stoffen	60	0
Antibiotica	**90**	0
Wormmiddelen	**120**	0
Biociden	**120**	0
NSAID's	**90**	0
Zware metalen	**60**	0
Polaire pesticiden	**180**	5
PFAS	**150**	0

Tabel 1: Resultaten Programma MKS IKB EI 2025

IKB Ei richt zich op marktontwikkelingen. Eén daarvan is het gebruik van in-ovo technieken. Om bedrijven de mogelijkheid te bieden om te laten zien dat zij volgens deze werkwijze werken, is in 2024 begonnen met de ontwikkeling van een vrijwillige keuzemodule Zonder Ééndagshaantjes Doden (ZED) binnen IKB Ei. In 2025 is de keuzemodule ICT-technisch voorbereid zodat deze in 2026 van start kan gaan. Daarnaast wordt de voedselveiligheid geborgd door extra aandacht te besteden aan het verminderen van salmonella en het versterken van de bioveiligheid.

5. IKB Ei internationaal

In 2025 was er constructief contact en een goede samenwerking met buitenlandse systemen.

13. IKB Kip

IKB Kip, dat is kip van goede afkomst!

IKB Kip versterkt de "license to produce" van ondernemingen in de pluimveevleesketen, zowel binnen als buiten Nederland. IKB Kip speelt hierin een belangrijke rol als kwaliteitsborgingssysteem en draagt zo bij aan vertrouwen in de keten. Oftewel: IKB Kip, dat is kip van goede afkomst. In 2025 is in samenwerking met het CCvD IKB Kip en de Raad van Beheer IKB gericht gewerkt aan de volgende onderwerpen

IKB Kip, een systeem om trots op te blijven

Ook in 2025 kende IKB Kip een zeer hoge dekkingsgraad in Nederland. Nieuwe aanvragen komen veelal uit het buitenland, wat de internationale belangstelling onderstreept. Dankzij deze brede dekking is IKB Kip een serieuze gesprekspartner binnen de sector. Het vertrouwen van marktpartijen en de maatschappij in IKB Kip vormt de basis voor onze gezamenlijke inzet: verantwoord en veilig voedsel produceren.

IKB Kip als efficiënt en effectief schema

Het afgelopen jaar is actief gemonitord hoe doeltreffend het IKB Kip-systeem functioneert. Controleprestaties van deelnemers zijn geanalyseerd en op basis daarvan zijn verbeteringen in het schemabeheer en de informatievoorziening ingevoerd. Deze aanpak draagt bij aan een transparant en werkbaar schema. Daarnaast is de samenwerking met de NVWA voortgezet, zodat controles efficiënt en effectief verlopen.

IKB Kip-schema en schemabeheer

Het reguliere schemabeheer werd uitgevoerd in overeenstemming met de kwaliteitsstandaarden van ISO 17065 en Ketenborging.nl. Daarnaast werden de prestaties van deelnemers actief gemonitord, waarbij zij werden gestimuleerd om blijvend goede resultaten te leveren. Daarnaast wordt door IKB Kip regelmatig overleg met de certificerende instanties gepleegd om goede uitvoering van het schema te garanderen.

IKB Kip ondersteunt deelnemers
Regelmatig komen er vragen binnen. IKB Kip zet zich actief in om deelnemers te ondersteunen bij het naleven van de voorschriften en het begrijpen van relevante regelgeving. Het secretariaat staat doorlopend klaar om vragen van deelnemers en andere belanghebbenden te beantwoorden.

Doorlopend worden vragen van deelnemers en overige belanghebbenden beantwoord door de secretariaatsmedewerkers van IKB Kip. Tevens zijn meerdere nieuwsbrieven verstuurd aan de deelnemers. Via www.ikbkip.nl zijn de nieuwsbrieven terug te lezen.

14. IKB PSB (IKB-regeling voor de pluimveeservicebedrijven)

14.1 Belangrijkste ontwikkelingen in het programma

In IKB Ei en IKB Kip vindt meer controle plaats op het verantwoord uitvoeren van reinigen in eigen beheer. In het najaar van 2025 is een voorlopig voorstel vastgesteld door een daarvoor opgerichte werkgroep. Pluimveehouders die reinigen in eigen beheer uitvoeren, leggen de werkwijze en het moment van reinigen, voorafgaand aan de werkzaamheden, vast in het formulier 'Reinigen in eigen beheer'. De certificerende instantie gaat hierop (onaangekondigd) controleren. In de eerste helft van 2026 zal dit van start gaan.

IKB PSB zoekt ook voor andere gemeenschappelijke uitdagingen verdere aansluiting bij IKB Kip en IKB Ei. Zo wordt IKB-breed ingespeeld op toekomstige uitdagingen en veranderingen in wet- en regelgeving.

In 2025 heeft zich een nieuwe aanbieder van de cursus 'Verantwoord pluimveeladen' gemeld. Deze aanbieder is positief beoordeeld. Inmiddels zijn er vier cursusaanbieders voor de cursus 'Verantwoord pluimveeladen'. U vindt de aanbieders en hun contactgegevens via: In te huren/erkende bedrijven - AVINED.

15. Verduurzaming pluimveesector

In 2025 heeft AVINED de actualisering van de verduurzamingsagenda verder uitgewerkt tot de afgelopen jaar vastgestelde Pluimveevisie 2040. In deze visie heeft de sector voor een groot aantal onderwerpen doelen gesteld voor de jaren 2030, 2035 en 2040. De thema's in de pluimveevisie 2040 zijn: gezondheid van mens, dier en omgeving, dierenwelzijn, klimaat, circulariteit en economie en markt. Doelsturing is een belangrijk element in deze visie. In 2025 is de Pluimveevisie enkele keren besproken met het ministerie van LVVN. Het ministerie heeft de Pluimveevisie 2040 positief gewaardeerd en voor het overgrote deel ook onderschreven.

16. Samen voor een sterke Nederlandse pluimveesector

De Nederlandse pluimveesector spant zich dagelijks in om consumenten veilige producten te bieden. De gehele keten werkt met aandacht voor mens, dier en milieu. Wij zetten ons samen met de brancheverenigingen in voor een realistisch overheidsbeleid en een eerlijk speelveld binnen Europa. Hierbij kijken we onder andere naar het toepassen van Europese regelgeving in de verschillende lidstaten en de bijzondere positie die de Nederlandse overheid inneemt rondom bijvoorbeeld het vangen van pluimvee. Ook kijken we naar wijziging van de Europese transportverordening (EU 1/2005). In 2025 hebben we dat zowel via gesprekken met de overheid (NVWA en LVVN) als via gerechtelijke procedures gedaan. Dit heeft opgeleverd dat bij de overheid bekend is welke knelpunten en onrechtvaardigheid we als pluimveesector zien. Helaas betekent dit niet dat al onze knelpunten ook zijn opgelost, dus blijven we ons inzetten.

17. Inkomsten en uitgaven

Transparantie over onze inkomsten en uitgaven is heel belangrijk om het vertrouwen in ons werk te behouden. In onderstaand overzicht staan al onze inkomsten en uitgaven voor de activiteiten van stichting AVINED in 2025.

	2024	2025
Netto omzet		
Deelnemersbijdrage	€ 2.467.081	€ 2.652.727
Opbrengst onderzoek en innovatie	€ 1.694.348	€ 1.965.047
Zelfcontrole	€ 122.938	€ 115.230
Nationaal plan residuen	€ 336.078	€ 316.923
Overige opbrengsten	€ -	€ 9.860
	€ 4.620.445	**€ 5.059.787**
Projectkosten		
Onderzoek en innovatie	€ 1.225.566	€ 1.375.538
Monitoring kritische stoffen	€ 189.451	€ 232.685
Registratie antibiotica	€ 149.490	€ 116.424
Zelfcontrole	€ 57.526	€ 53.246
Nationaal Plan Residuen	€ 298.594	€ 286.027
Projectkosten overig	€ 17.412	€ 26.302
	€ 1.938.039	**€ 2.090.222**
Kosten uitbesteed werk		
Ingehuurd personeel	**€ 1.830.061**	**€ 1.967.041**
Kantoorkosten		
Kosten automatisering	€ 486.053	€ 496.073
Verkoopkosten	€ 3.269	€ -2.487
Overige kantoorkosten	€ 117.983	€ 67.630
	€ 607.305	**€ 561.216**
Algemene kosten		
Advieskosten	€ 74.089	€ 103.611
Accountantskosten	€ 18.644	€ 16.861
Overige algemene kosten	€ 25.250	€ 41.127
	€ 117.983	**€ 161.599**
Resultaat	**€ 245.117**	**€ 279.709**

Stichting AVINED
Bezoekadres | Nevelgaarde 20d, 3436 ZZ Nieuwegein **Postadres** | Postbus 2703, 3430 GC Nieuwegein
Telefoon | 088 - 998 43 40 **Email** | info@avined.nl